

Početna Stranica > ... > Vaša Prava > Žrtve Kaznenih Djela > Prava Žrtava Kaznenih Djela (po Zemljama) > 1. - MOJA PRAVA TIJEKOM ISTRAGE KAZNENOG DJELA

1. - MOJA PRAVA TIJEKOM ISTRAGE KAZNENOG DJELA

[Kako i gdje mogu prijaviti kazneno djelo?](#)

[Kako mogu pratiti postupke nadležnih tijela nakon prijave kaznenog djela?](#)

[Kako se mogu uključiti u istragu kaznenog djela?](#)

[Koja su moja prava kao svjedoka?](#)

[Maloljetnik sam. Imam li dodatna prava?](#)

[Koje informacije mogu dobiti od policije ili organizacija za podršku žrtvama tijekom istrage kaznenog djela?](#)

[Mogu li dobiti pravnu pomoć?](#)

[Kako mogu dobiti zaštitu ako sam u opasnosti?](#)

[Koje usluge i pomoć mogu dobiti tijekom istrage kaznenog djela?](#)

[Postoje li mogućnosti da postignem nagodbu ili pokrenem postupak mirenja s počiniteljem?](#)

[Što će se dogoditi s mojim predmetom po završetku istrage?](#)

[Mogu li podnijeti žalbu ako je moj slučaj zaključen izvan suda?](#)

[Stranac sam. Kako se štite moja prava i interesi?](#)

[Više informacija](#)

Kako i gdje mogu prijaviti kazneno djelo?

Kazneno djelo možete prijaviti lokalnoj policiji, po mogućnosti tamo gdje je djelo počinjeno. U hitnom slučaju policiju uvijek možete nazvati na 112. Ako situacija nije hitna, otidite u najbližu policijsku postaju. Adrese policijskih postaja navedene su na *web*-mjestu lokalnih policijskih uprava na [nizozemskom](#) i [francuskom](#).

Ako ste državljanin ili rezident Belgije (npr. odobreno vam je trajno boravište u Belgiji), određena lakša kaznena djela (npr. vandalizam, krađu u trgovini i krađu bicikla) možete prijaviti putem interneta na [nizozemskom](#), [francuskom](#) ili [njemačkom](#). Osim toga, svatko, uključujući turiste, može prijaviti kaznena djela povezana s internetom na posebnom *web*-mjestu koje je dostupno na [nizozemskom](#), [francuskom](#), [njemačkom](#) i [engleskom](#).

Progon zbog nekih kaznenih djela moguć je samo ako žrtva podnese tužbu (npr. uhođenje, klevetanje i vrijeđanje).

Kazneno djelo ne morate prijaviti odmah, ali u vašem je interesu da policiju obavijestite što je prije moguće kako biste ih informirali o činjenicama i okolnostima kaznenog djela i šteti ili ozljedi koju ste pretrpjeli. Morate voditi računa i o tome da nadležna tijela nakon određenog vremena neće više moći pokrenuti kazneni progon. Rok ili zastara propisani su zakonom i, ovisno o vrsti kaznenog djela, mogu se kretati od šest mjeseci do petnaest godina.

Policija će razgovarati s vama i sastaviti službenu prijavu. Tijekom razgovora imate prava koja će se primjenjivati bez obzira na to hoćete li kasnije davati druge izjave ili ne. Bez obzira na to saslušava li vas se kao žrtvu ili kao svjedoka, policijski službenik mora vam prije razgovora objasniti da:

- možete tražiti da se sva pitanja i odgovori bilježe vašim riječima;
- možete zatražiti izvršenje određene istražne radnje ili ispitivanje određene osobe;
- se vaše izjave mogu upotrijebiti kao dokaz na sudu;
- možete besplatno dobiti preslik zapisnika razgovora. Preslik morate zatražiti na kraju razgovora. U većini slučajeva preslik ćete dobiti odmah.

Ako ne govorite jezik na kojem se vodi postupak, policija će vam dodijeliti sudskog tumača, osim ako policijski službenik može zapisati vašu izjavu na vašem jeziku ili vas zamoli da svoju izjavu zapišete na svojem jeziku.

Vaša će izjava biti uključena u službenu prijavu koja može uključivati sljedeće podatke:

- vaše ime, adresu, telefonski broj i adresu e-pošte;
- pojedinosti o kaznenom djelu – tko je u njemu sudjelovao, gdje se, kada i što dogodilo te koje su posljedice po vas;
- kontaktne podatke svjedoka;
- opis umiješanih osoba, uključujući visinu, građu i odjeću. Podatke poput dobi, boje kose i frizure, dijalekta, a vrlo su korisna i bilo kakva razlikovna obilježja poput bradavica, ožiljaka, tetovaža ili madeža;
- ozljede koje ste pretrpjeli (liječnik vam može dati liječničku potvrdu koju možete predati policiji čak i nekoliko dana nakon prvotne prijave); od liječnika možete tražiti i potvrdu o nesposobnosti za rad;
- bilo kakvu drugu (fizičku) štetu na imovini koju ste pretrpjeli (korisno je fotografirati štetu).

U izjavi možete navesti i je li vam potreban bilo kakav oblik praktične, socijalne, psihološke ili pravne pomoći.

Policiji biste trebali dati preslike svih dokumenata jer će vam izvornici možda kasnije trebati, na primjer, ako se budete obraćali svojoj osiguravajućoj kući.

Ako ste žrtva spolnog zlostavljanja, razgovor će se kad god je to moguće održati u posebnoj prostoriji koja vam omogućuje nužnu privatnost.

U većini slučajeva policija će poslati službenu prijavu (*proces-verbaal/procès-verbal*) javnom tužiteljstvu (*parket/parquet*). Javni tužitelj potom odlučuje treba li policija pokrenuti istragu ili ne. Tu istragu može provoditi javni tužitelj (*procureur des Konings/procureur du Roi*) (redovna istraga (*opsporingsonderzoek/enquête pénale*)) ili, u složenijim slučajevima, ili ako su potrebne mjere kojima se više zadire u privatnost, kao što je pretraživanje kuće, istražni sudac (sudska istraga (*gerechtelijk onderzoek/instruction judiciaire*)). U nekim slučajevima policija može odlučiti provesti vlastitu istragu i poslati potpuni spis javnom tužiteljstvu na daljnji postupak (policijska istraga (*ambtshalve politioneel onderzoek/enquête policière d'office*)). U slučaju niza lakših kaznenih djela (kao što je krađa bicikla), i ovisno o okolnostima (npr. ako nema traga počinitelju), policija će sastaviti pojednostavnjenu službenu prijavu (*vereenvoudigd proces-verbaal (VPV)/procès-verbal simplifié*). Pojednostavnjena službena prijava ostaje u policijskoj postaji i ne šalje se javnom tužiteljstvu. Popis svih sastavljenih pojednostavnjenih službenih prijava svaki se mjesec šalje javnom tužitelju i on će tada biti obaviješten o vašem slučaju. U slučaju novih informacija koje bi mogle utjecati na predmet (na primjer, ako je utvrđen počinitelj kaznenog djela), službena prijava šalje se javnom tužitelju i policija će vas o tome obavijestiti.

Kako mogu pratiti postupke nadležnih tijela nakon prijave kaznenog djela?

Kada prijavite kazneno djelo, dobit ćete dokument s potvrdom prijave. Na njemu će biti naveden referentni broj vašeg predmeta, ime policijskog službenika koji vam je pomogao i podaci za kontakt tužiteljstva (od kojeg možete zatražiti informacije o tijeku postupka.).

Na tom će dokumentu biti jasno naznačeno hoće li se vaša prijava smatrati službenom prijavom, policijskom istragom ili pojednostavnjenom službenom prijavom.

Kako se mogu uključiti u istragu kaznenog djela?

U slučaju progona, ako niste poduzeli nikakve druge mjere osim podnošenja prijave policiji, tužitelj će vas obavijestiti samo o datumu, vremenu i mjestu ročišta.

Ako želite dobivati informacije o drugim radnjama poduzetima u odnosu na vašu prijavu, imate zakonsko pravo prijaviti se kao oštećena stranka (*benadeelde persoon/personne lésée*). Izjavu da ste oštećena stranka možete

predati osobno ili putem odvjetnika policijskom službeniku koji je sastavio službenu prijavu ili tajništvu javnog tužiteljstva, ili na policijskoj postaji, ili preporučenim pismom tajništvu javnog tužiteljstva. Uz potvrdu prijave dobit ćete i predložak za podnošenje takve izjave.

Kao oštećena stranka bit ćete obaviješteni pisanim putem o odlukama javnog tužitelja (na primjer, o odluci o zaključenju predmeta i obrazloženju te odluke ili o odluci o pokretanju sudske istrage) te o datumu ročišta na sudu koji odlučuje o predmetu. Imat ćete i pravo u spis dodati sve dokumente koje smatrate korisnima. Osim toga, imate pravo zatražiti uvid u spis i preslik spisa.

Ako želite podnijeti zahtjev za naknadu štete, ili ostvarivati dodatna prava, morate podnijeti tužbu kao [privatni tužitelj u kaznenom postupku¹ \(burgerlijke partij/partie civile\)](#). To možete učiniti podnošenjem izjave osobno ili putem odvjetnika u bilo kojoj fazi postupka. Kao privatni tužitelj možete zatražiti uvid u spis predmeta i dobiti njegov preslik, zatražiti dodatne istražne radnje, tražiti naknadu štete, podnijeti žalbu protiv donesene odluke i primiti informacije o zatvorskoj kazni počinitelja.

Kao privatni tužitelj u kaznenom postupku ili oštećena stranka imate pravo da vas u kontaktima s nadležnim tijelima zastupa odvjetnik. Istrage u Belgiji provode se u tajnosti te ne možete biti nazočni za vrijeme istrage (npr. tijekom ispitivanja osumnjičenika), osim ako je potrebno posjetiti mjesto zločina radi rekonstrukcije događaja, u kojem slučaju privatni tužitelj može biti nazočan.

Niste obvezni sami dokazati počinjenje kaznenog djela niti krivnju počinitelja.

U toj fazi kaznenog postupka nije moguće dobiti naknadu za gubitak ili štetu.

Nakon slanja službene prijave javnom tužiteljstvu i pokretanja progona, kazneni se postupak više ne možete obustaviti. To vrijedi čak i ako je progon moguć samo na temelju prijave žrtve, što je slučaj primjerice s uhođenjem.

Koja su moja prava kao svjedoka?

Tijekom istrage vjerojatno će vas saslušati kao svjedoka (*getuige/témoin*).

Ako smatrate da ste kao svjedok u opasnosti, u određenim okolnostima mogu vam (i vašim članovima obitelji i rodbini) biti odobrene sljedeće mjere zaštite svjedoka:

- savjetovanje o preventivnim mjerama i pomoć pri njihovoj provedbi;
- preventivne policijske ophodnje;
- bilježenje dolaznih i odlaznih telefonskih poziva;
- dodjela tajnog telefonskog broja ili mobilnog telefona za pozive u nuždi i zaštićene registarske pločice za automobil;
- fizička zaštita i
- preseljenje na razdoblje od najviše 45 dana.

U iznimnim okolnostima, na primjer, ako ste bili žrtvom ili svjedokom kaznenog djela koje je počinila zločinačka organizacija ili teškog kaznenog djela poput otmice maloljetnika ili ubojstva i prethodno navedene mjere nisu dovoljne za vašu sigurnost, moguće je poduzeti posebne zaštitne mjere. One uključuju:

- preseljenje na razdoblje duže od 45 dana i
- promjenu identiteta.

Moguće je ostvariti povrat putnih troškova i troškova smještaja koji su vam nastali kao svjedoku za vrijeme istrage. Svjedoci mogu zatražiti i naknadu za poludnevni izostanak s posla. Ti se troškovi plaćaju iz državnog proračuna, ali ih tuženik mora nadoknaditi ako je proglašen krivim.

Ako vam je odobrena zaštitna mjera ili niste u državi, možete biti saslušani putem videokonferencije ili telekonferencije.

Maloljetnik sam. Imam li dodatna prava?

Ako ste mlađi od 18 godina i žrtva ste kaznenog djela, imate sljedeća dodatna prava za vrijeme razgovora:

- dolazak u pratnji odrasle osobe po vlastitom izboru i
- razgovor u prikladnoj prostoriji.

Kako bi se izbjeglo ponavljanje razgovora, moguće je audiovizualno snimanje vašeg razgovora. Ako ste mlađi od 12 godina, razgovor se može snimati, ali o tome morate biti prethodno obaviješteni. Ako ste stariji od 12 godina, razgovor se može snimati samo uz vaše dopuštenje. Razgovori se održavaju u posebno opremljenim prostorijama.

Ako ste bili žrtva seksualnog zlostavljanja, prostitucije ili pornografije, rok zastare za kazneni progon počinje teći tek kada navršite 18 godina.

Ako ste žrtva kaznenog djela i maloljetnik, policija će vas uputiti na specijalizirani centar za zlostavljaju djeću.

Bit ćete zaštićeni i od medija, odnosno, bit će zabranjena objava ili širenje slika, crteža ili ostalih materijala kojima se otkriva vaš identitet.

Koje informacije mogu dobiti od policije ili organizacija za podršku žrtvama tijekom istrage kaznenog djela?

Policija će vam pružiti sljedeće informacije:

- kojoj se vrsti službe ili organizacije možete obratiti za pomoć;
- koji postupci slijede po podnesenoj prijavi;
- koji su uvjeti za naknadu štete.

Te se informacije mogu dati u obliku letaka i brošura ili usmeno. Brošure su dostupne na tri službena jezika ([nizozemskom](#), [francuskom](#) i [njemačkom](#)). U praksi se informacije dane usmeno mogu dobiti i na drugim jezicima (npr. engleskom).

Važno je znati da ćete o određenim događajima u vašem predmetu biti obaviješteni samo ako ste se prijavili kao oštećena stranka ili ste podnijeli tužbu kao [privatni tužitelj u kaznenom postupku](#)¹. Ti su događaji sljedeći:

- odluka javnog tužitelja o zaključenju predmeta i obrazloženje te odluke;
- odluka javnog tužitelja o upućivanju predmeta istražnom sucu radi sudske istrage
- odluka javnog tužitelja o prijedlogu nagodbe ili mirenja počinitelju; i
- datum sudskog ročišta za vaš predmet.
- Kao oštećena stranka ili privatni tužitelj u postupku, imate pravo i zatražiti uvid u spis i preslik spisa. Taj zahtjev mora biti upućen javnom tužiteljstvu ili istražnom sucu za vrijeme istrage.

Dopuštena je izrada preslika spisa, ali se za svaki primjerak naplaćuje naknada (oko 0,25 - 0,50 EUR po primjerku). Međutim, ako se vaš predmet vodi pred porotnim sudom (*hof van assisen/cour d'assises*), primjerci su besplatni.

Mogu li dobiti pravnu pomoć?

Možete zatražiti primarnu pravnu pomoć (*juridische eerstelijnsbijstand/aide juridique de première ligne*), koja se sastoji od besplatnih savjeta odvjetnika u određeno vrijeme i na određene dane. Ako je potrebno, oni vas mogu uputiti na posebnu službu ili organizaciju. Savjetovanja se organiziraju u prostorijama sudova, prostorijama građanskih sudova (*vrederecht/justice de paix*), pravnim centrima i prostorijama nekih općinskih uprava itd. Pravni centar postoji (*justitiehuis/maison de justice*) u svakom pravnom okrugu (njihovi kontaktni podaci dostupni su na [francuskom](#) i [nizozemskom](#)) ili se možete obratiti jednom od centara za potporu žrtvama.

Ako su vam potrebni detaljni pravni savjeti, pomoć i zastupanje, morat ćete zatražiti pomoć odvjetnika. Ovisno o vašim primanjima, ta pomoć može biti u potpunosti ili djelomično besplatna, u okviru sustava sekundarne pravne pomoći (*juridische tweedelijnsbijstand/aide juridique de deuxième ligne*). Određene kategorije osoba u posebnim situacijama uvijek imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć, kao što su maloljetnici ili osobe s psihičkim invaliditetom.

Sekundarnu pravnu pomoć možete dobiti od Ureda za pravnu pomoć (*bureau voor juridische bijstand/bureau d'aide juridique*) (više informacija na [francuskom](#) [nizozemskom](#)), koji postoji na svakom sudu. Morat ćete predati dokumente kojima potvrđujete da pripadate jednoj od prethodno navedenih kategorija ili da imate niske neto

prihode. Ured će u roku od dva tjedna odlučiti hoće li odobriti vaš zahtjev i poslat će vam kontaktne podatke odvjetnika koji vam je dodijeljen. Možete pitati i odvjetnika po vlastitom izboru je li voljan raditi u okviru sustava sekundarne pravne pomoći. Ako odvjetnik na to pristane, obratit će se Uredu u vaše ime i zatražiti odobrenje vašeg zahtjeva.

Ako imate skromna primanja, u određenim uvjetima možete zatražiti i oslobađanje od određenih troškova postupka (npr. troškova sudskog izvršitelja i troškova za preslike dokumenata iz knjige dokaza) u skladu s mehanizmima za pravnu pomoć (*rechtsbijstand/assistance judiciaire*). Kako biste iskoristili to pravo, morate podnijeti zahtjev Uredu za pravnu pomoć pri kaznenom sudu na kojem se vodi vaš postupak. Ako ste već postali privatni tužitelj u kaznenom postupku, zahtjev možete podnijeti pisanim putem ili usmeno sudu na kojem se vodi vaš postupak.

Preporučuje se i da provjerite svoju policu osiguranja kako biste saznali pokriva li vaše osiguranje sudske troškove. Obratite se svojem agentu osiguranja.

Kako mogu dobiti zaštitu ako sam u opasnosti?

Policija će osigurati vašu neposrednu sigurnost poduzimanjem općih zaštitnih mjera. Ako smatrate da ste u opasnosti zbog izjave koju ste dali ili planirate dati i spremni ste svoju izjavu potvrditi na sudu, dodatnu zaštitu možete dobiti od Povjerenstva za zaštitu svjedoka (*Getuigenbeschermingscommissie/ Commission de protection des témoins*). Ako javni tužitelj (u redovnoj istrazi) ili istražni sudac (u sudskoj istrazi) smatraju da su mjere zaštite neophodne, oni šalju zahtjev Povjerenstvu za zaštitu svjedoka.

Ako ste žrtva silovanja ili seksualnog napada, bit ćete zaštićeni od medija. Objava ili širenje fotografija, crteža ili drugih dokumenata kojima bi se mogao otkriti vaš identitet smatra se kaznenim djelom.

Ako ste žrtva nasilja u obitelji te se bojite vratiti kući, policija će vas (i vašu djecu) zbrinuti u sigurnom skloništu.

Od policijskog službenika možete zatražiti da ne uključi vaše osobne podatke u službenu prijavu, iako morate voditi računa o tome da policija te podatke mora dati javnom tužiteljstvu na njegov zahtjev.

Samo ako bi se vi ili vama bliska osoba mogli naći u opasnosti zbog davanja izjave, istražni sudac (policija u toj situaciji nema ovlasti) može vam odobriti potpunu ili djelomičnu anonimnost. Istražni sudac često odlučuje o anonimnosti na vlastitu inicijativu, ali možete je zatražiti i sami. Ako istražni sudac odbije vaš zahtjev, nemate pravo žalbe na tu odluku.

Djelomična anonimnost znači da vaš identitet neće biti otkriven u službenom zapisniku s razgovora, a moguća je u redovnoj istrazi i sudskoj istrazi.

Potpuna anonimnost znači da će vaš identitet ostati skriven tijekom cijelog kaznenog postupka, a moguća je samo u sljedećim uvjetima:

- u tijeku je sudska istraga koju provodi istražni sudac;
- djelomičnom anonimnošću nije vam osigurana dostatna zaštita;
- smatrate da ćete davanjem izjave dovesti u opasnost sebe i svoje bližnje te naznačite da bi to mogao biti opravdan razlog da ne date izjavu i
- kazneno djelo počinila je zločinačka organizacija ili je riječ o teškom kaznenom djelu (npr. otmici maloljetnika ili ubojstvu).

Koje usluge i pomoć mogu dobiti tijekom istrage kaznenog djela?

Svi državni službenici zaposleni u policijskim i pravosudnim tijelima dužni su vam staviti na raspolaganje sve potrebne informacije te vas, prema potrebi, uputiti na specijalizirane službe. Postoje razne specijalizirane službe koje nude pomoć žrtvama. Tijekom, pa čak i nakon kaznenog postupka, možete zatražiti sljedeće usluge:

- U policiji će vas primiti, ponuditi vam praktičnu pomoć i informacije te pripremiti službene prijave i uputiti vas na odgovarajuće službe. Kada vam policijski službenik na dužnosti ne može pružiti odgovarajuću podršku (npr. u kriznoj ili vrlo ozbiljnoj situaciji), u cilju pružanja potrebne podrške mogu se uključiti specijalizirane policijske službe za pomoć žrtvama (*politieele slachtofferbejegening/assistance policière aux*

victimes).

- Uredi za prijem žrtava (*slachtofferonthaal/accueil des victimes*) u pravnom centru mogu vam dati stručne informacije o vašem predmetu. U svakom sudskom okrugu postoji pravni centar (njihovi kontaktni podaci dostupni su na [francuskom](#) i na [nizozemskom](#)). Taj vam ured može pružiti nužnu podršku i pomoć u cijelom sudskom postupku. Ako je potrebno, i ovisno o problemu, zaposlenici ureda za prijem žrtava uputit će vas na specijalizirane službe. Zaposlenici ureda za prijem žrtava mogu vam pružiti potporu za vrijeme emocionalno teških trenutaka u postupku i pomoći vam da dobijete uvid u svoj spis, pomoć za vrijeme sudskog ročišta, pomoć s vraćanjem dokaznih isprava ili potporu za vrijeme rekonstrukcije kaznenog djela. Mogu vam pomoći i da sastavite izjavu žrtve koja će upotrijebiti kod izricanja kazne.
- Službe za podršku žrtvama (*diensten slachtofferhulp/services d'assistance aux victimes*) pružaju dodatnu pomoć u vezi s posljedicama kaznenog djela: emocionalnu i psihološku potporu i informacije (o vašim pravima, naknadi za pretrpljene gubitke, narednim koracima u sudskoj obradi predmeta te dostupnosti pravne pomoći) te pomoć u obraćanju raznim ustanovama (kao što su osiguravajuće kuće, policija, pravosudna tijela, odvjetnici, bolnice itd.). Obično će vas na tu [službu](#) uputiti policija ili sudski pomoćnici, ali možete im se obratiti i sami.

Pristup svim tim službama besplatan je i potpuno dobrovoljan.

Ako ste žrtva trgovanja ljudima, potporu vam mogu pružiti razne privatne specijalizirane službe. Koordinaciju i suradnju između tih tijela osigurava [Centar za jednake mogućnosti i suzbijanje rasizma \(Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding/Centre pour l'Égalité des chances et la lutte contre le racisme\)](#). Ako vam bude odobrena zaštita kao [žrtvi trgovanja ljudima](#)², imat ćete pravo na posebna rješenja za boravišne i radne dozvole.

Možete dobiti liječničku pomoć, no možda ćete je morati platiti ako nemate valjano zdravstveno osiguranje (te troškove možete uključiti u zahtjev za naknadu štete). Državljeni 27 država članica EU-a te Islanda, Lihtenštajna, Norveške i Švicarske mogu se koristiti [Europskom karticom zdravstvenog osiguranja](#).

Postoje li mogućnosti da postignem nagodbu ili pokrenem postupak mirenja s počiniteljem?

Mirenje je moguće u svim fazama kaznenog postupka: na policiji (mirenje na razini policije); na razini općina (mirenje u okviru administrativnih sankcija); na razini javnog tužiteljstva prije donošenja odluke o kaznenom progonu (mirenje u kaznenom postupku) te nakon što je javno tužiteljstvo odlučilo pokrenuti kazneni progon (mirenje za naknadu štete). Mirenje za naknadu štete moguće je i za vrijeme i nakon izvršenja kazne.

Mirenje je dostupno za sve vrste kaznenih djela. Javni tužitelj, istražni sudac i sudac koji vodi postupak moraju vas obavijestiti o mogućnosti mirenja. Mirenje možete zatražiti i sami.

Mirenje na razini policije (*politie schadebemiddeling/médiation policière*) nudi se u slučaju lakših kaznenih djela (npr. ispisivanja grafita, sitnih krađa i vandalizma) radi naknade štete na imovini. Takva je vrsta mirenja dostupna u policijskim okruzima u Leuvenu, Mechelenu i Bruxellesu. Mirenje se provodi prije nego što se službena prijava proslijedi javnom tužitelju. Javnom se tužitelju priopćavaju rezultati mirenja i slučaj se obično zaključuje ako je postignut sporazum.

Mirenje u okviru [administrativnih sankcija](#)³ provodi se prije izricanja administrativne sankcije. Obvezno je ako je počinitelj mlađi od 16 godina. Primarni je cilj mirenja nadoknaditi prouzročenu štetu, a provode ga službenici lokalnih vlasti.

Mirenje u kaznenom postupku (*bemiddeling in strafzaken/médiation pénale*) može predložiti javni tužitelj ako smatra da je kazneno djelo kažnjivo s najviše dvije godine zatvora. Takva se vrsta mirenja odvija prije donošenja odluke o kaznenom progonu počinitelja, a provode ga službenici pravnog centra. Kao žrtva kaznenog djela željet ćete pokrenuti mirenje u cilju naknade štete. Javni tužitelj može predložiti poduzimanje jedne ili više dodatnih mjera protiv počinitelja (psihološko liječenje ili terapiju, izobrazbu ili pružanje usluga). Ako su počinitelj i žrtva postigli sporazum oko naknade štete i počinitelj je postupio u skladu sa svim dodatnim propisanim mjerama, tužba se odbacuje (što znači da javni tužitelj neće više moći pokrenuti postupak pred sudom). Ako počinitelj ne ispuni uvjete, predmet je moguće uputiti sudu. Za takvu vrstu mirenja potrebna je vaša suradnja, i, ako ne pristanete na suradnju, predmet će se vratiti javnom tužitelju koji će donijeti novu odluku o kaznenom progonu.

Mirenje za naknadu štete (*herstelbemiddeling/médiation réparatrice*) provodi se odvojeno od kaznenog postupka i ne zamjenjuje ga. Pravosudna tijela stoga su odgovorna za sve odluke koje se odnose na kazneni progon, izricanje kazne i izvršenje kazne. Međutim, to vas ne sprječava da pokrenete mirenje u bilo kojoj fazi postupka, odnosno, prije pokretanja sudskog postupka, dok sud rješava predmet ili nakon što je sudac izrekao kaznu. Mirenje može zatražiti svatko na koga kazneni postupak izravno utječe. To znači da mirenje mogu zatražiti ne samo žrtva ili počinitelj već i, primjerice, partner, član obitelji ili srodnik. Mirenje za naknadu štete provode dvije nevladine organizacije, [Suggnomè](#) za flamansku regiju i [Médiante](#) za valonsku regiju. U svakom sudskom okrugu postoje lokalne službe tih organizacija. Sporazum postignut postupkom mirenja za naknadu štete tajan je i šalje se sudu samo uz suglasnost obje stranke. U sudskoj presudi mora biti spomenuto mirenje za naknadu štete, ali se ne mora uzeti u obzir postignuti dogovor.

Mirenje je dostupno i u predmetima koji uključuju maloljetnike, a mirenje za naknadu štete na razini javnog tužiteljstva i na razini samih sudova za mladež. Samo sud za mladež (*herstelgericht groepsoverleg (hergo)/concertation restauratrice en groupe*) može zatražiti skupno pregovaranje. Od suca se očekuje da će dati prednost mjeri mirenja (u odnosu na izricanje kazne maloljetnom počinitelju) i da će obavijestiti stranke u sporu o toj mogućnosti. Ako je mirenjem za naknadu štete postignut sporazum između žrtve i počinitelja, sudac u pravilu mora sporazum odobriti. Sudac ne smije izmijeniti sadržaj sporazuma, ali može odbiti priznati sporazum ako sadržaj sporazuma predstavlja određenu opasnost po javnu sigurnost. Mirenje i skupno pregovaranje organiziraju lokalne nevladine organizacije koje su aktivne u sektoru pravosuđa za mladež.

Što će se dogoditi s mojim predmetom po završetku istrage?

Odluke donesene na kraju istrage razlikuju se ovisno o tome je li riječ o sudskoj istrazi ili redovnoj istrazi.

U redovnoj istrazi javni tužitelj može odlučiti učiniti sljedeće:

- zaključiti predmet;
- predložiti nagodbu (*minnelijke schikking/résolution à l'aimable*) počinitelju – ako počinitelj prihvati prijedlog i nadoknadi vam štetu, predmet će biti zaključen;
- predložiti mirenje u kaznenom postupku (*bemiddeling in strafzaken/médiation dans les affaires pénales*);
- uputiti vaš predmet na sud.

Kao oštećena stranka ili privatni tužitelj u kaznenom postupku bit ćete obaviješteni o odluci javnog tužitelja.

U slučaju pokretanja sudske istrage, istražni sudac prosljedit će spis sudskom vijeću koje provodi prethodne postupke (*raadkamer/chambre du conseil*). Sudska su ročišta koja se održavaju u sudskom vijeću zatvorena: novinari i javnost ne mogu nazočiti. Možete sudjelovati samo vi i vaš odvjetnik, a rodbina i prijatelji ne smiju prisustvovati. Sudsko vijeće može odlučiti sljedeće:

- zaključiti slučaj, ako smatra da nema dovoljno dokaza protiv tuženika ili da nije počinjeno kazneno djelo;
- uputiti predmet na sud, ako smatra da ima dovoljno dokaza za pokretanje sudskog postupka;
- smjestiti počinitelja u specijaliziranu ustanovu za psihički bolesne osobe ako je psihički bolestan ili ako zbog svojeg psihičkog stanja ne može kontrolirati svoje postupke; u tom slučaju tuženik može zatražiti javno ročište;
- odgoditi izricanje kazne: sudsko vijeće može odlučiti odgoditi izricanje kazne samo ako počinitelj nije prethodno osuđen na više od šest mjeseci zatvora. Ono će odrediti probni rok od najviše pet godina tijekom kojeg će počinitelj morati ispuniti niz uvjeta. Ako počinitelj ponovi kazneno djelo ili ne zadovolji uvjete tijekom probnog roka, sud može odlučiti ponovno pokrenuti postupak.

Ako sudsko vijeće odluči smjestiti osumnjičenika u ustanovu za psihičko zdravlje ili odgoditi izricanje kazne, njegova se odluka smatra istovjetnom presudi kaznenog suda te će donijeti i odluku o vašem zahtjevu za naknadu štete.

Kao oštećena stranka ili [privatni tužitelj u kaznenom postupku](#)¹ bit ćete obaviješteni o datumu ročišta. O datumu ročišta bit ćete obaviješteni i ako vaš predmet bude upućen na kazneni sud.

Mogu li podnijeti žalbu ako je moj slučaj zaključen izvan suda?

Ne možete se žaliti na odluku javnog tužitelja o zaključenju predmeta. Ovisno o činjenicama i okolnostima predmeta i razlogu za zaključenje predmeta, može još uvijek biti moguće zatražiti naknadu štete na kaznenim sudovima (uz pokretanje postupka pred građanskim sudovima).

- Ako je riječ o prekršaju (*contravention/overtreding*) ili lakšem kaznenom djelu (*délit/wanbedrijf*), moguće je počinitelja izravno pozvati na sud. U tom slučaju morate zatražiti od sudskog izvršitelja da počinitelju dostavi sudski poziv.
- Možete podnijeti i kaznenu tužbu istražnom sucu ili podnijeti tužbeni zahtjev kao [privatni tužitelj u kaznenom postupku](#)¹; u tom slučaju sudac mora pokrenuti sudsku istragu. Kako biste to mogli učiniti, morate izričito izjaviti istražnom sucu da podnosite tužbu kao privatni tužitelj u kaznenom postupku. To je moguće učiniti usmeno ili pisanim putem. Istražni sudac sastavlja službeno izvješće u kojem se potvrđuje da se privatni tužitelj u postupku. Imajte na umu da bi vas u tom slučaju istražni sudac mogao tražiti da dostavite jamstvo za pokrivanje troškova postupka. Iznos jamstva određuje sudac. Trebate znati i da sudsko vijeće suda može svejedno na kraju istrage odlučiti da neće uputiti predmet na suđenje ako, na primjer, nema dovoljno dokaza protiv tuženika. Na suđenju morate potvrditi svoj status privatnog tužitelja u postupku.

Ako je počinitelj maloljetnik, ne možete počinitelja pozvati izravno na sud niti podnijeti tužbu kao privatni tužitelj u kaznenom postupku.

Kao [privatni tužitelj u kaznenom postupku](#)¹, protiv svih odluka sudskog vijeća, uključujući odluke da se protiv tuženika neće pokrenuti sudski postupak, možete se žaliti optužnom vijeću žalbenog suda (*Kamer van inbeschuldigingstelling/Chambre des mises en accusation*). Protiv odluke optužnog vijeća nije se moguće žaliti niti nakon toga možete sami pozvati počinitelja na sud.

Ako odluku o naknadi štete donosi sudsko vijeće (kada je počinitelj poslan u ustanovu za psihički bolesne osobe ili ako je odgođeno izricanje presude), možete se žaliti na dodijeljenu odštetu, ali ne na presudu. Žalbu morate podnijeti u roku od petnaest dana (ili tri dana ako se počinitelj nalazi u pritvoru) u sudskoj pisarnici. Optužno vijeće žalbenog suda potom će razmotriti vaš zahtjev za naknadu štete.

Ako, iz nekog razloga niste sudjelovali u kaznenom postupku, možete podnijeti tužbu građanskom sudu. Ta mogućnost postoji i ako je javno tužiteljstvo odlučilo da neće pokrenuti kazneni postupak. Građanski postupak pokrećete dostavljanjem sudskog poziva osobi koja je uzrokovala štetu, osim ako su sve stranke voljne dobrovoljno doći na sud. Ako u postupku sudjeluje osiguravatelj (u slučaju prometne nesreće, na primjer) možete pozvati i osiguravatelja. Postupak pred građanskim sudom bitno se razlikuje od kaznenog postupka. Ako želite podnijeti tužbu građanskom sudu (*burgerlijke rechtbank/tribunal civil*) (na primjer ako niste pokrenuli kazneni postupak ili je vaš predmet zaključen), morate biti spremni dokazati da je počinjena šteta. Ako je u tijeku kazneni postupak, građanski sud mora obustaviti postupak do donošenja odluke kaznenog suda. Za građanski je sud odluka kaznenog suda obvezujuća. Podnošenjem tužbe građanskom sudu također nastaju troškovi.

Stranac sam. Kako se štite moja prava i interesi?

Kao stranac imate sva prethodno opisana prava. Imat ćete i neka dodatna prava kako bi vam se olakšalo sudjelovanje u kaznenom postupku.

Imate pravo zatražiti besplatnog usmenog prevoditelja ako ne govorite službeni jezik. Izjavu možete napisati i sami (ili zatražiti od policijskog službenika da napiše izjavu na vašem materinskom jeziku). Ako niste u državi, javni tužitelj ili istražni sudac mogu vas saslušati putem telekonferencije ili videokonferencije.

Ako ste tražitelj azila, možete zatražiti da vam se dodijeli besplatan odvjetnik u skladu sa sustavom sekundarne pravne pomoći.

Više informacija:

- Ustav - na [nizozemskom ifrancuskom](#)
- Sudski zakonik - na [nizozemskom ifrancuskom](#)
- Zakon o kaznenom postupku - na [nizozemskom](#) i [francuskom](#)

- Zakon o policiji od 5. kolovoza 1992. – na [nizozemskom](#) i [francuskom](#)
- Zakon o državnim naknadama od 1. kolovoza 1985. – na [nizozemskom](#) i [francuskom](#)
- Zakon o ukidanju kazne, odgodi izvršenja kazne i uvjetnoj kazni od 29. lipnja 1964. na [nizozemskom](#)
- Okružnica GPI 58 od 4. svibnja 2007. o postupanju sa žrtvama u integriranoj policijskoj jedinici, na dvije razine – na [nizozemskom](#)
- Okružnica Kolegija javnih tužitelja COL 5/2009 o uporabi jedinstvenih potvrda o tužbi, smjernicama policiji za izdavanje tih potvrda i izmjeni okružnice COL 8/2005, revidirana verzija od 20. prosinca 2012.
- Okružnica od 26. rujna 2008. o multidisciplinarnoj suradnji u pogledu žrtava trgovanja ljudima i/ili žrtava teških oblika krijumčarenja ljudi- na [nizozemskom](#)
- Okružnica COL 16/2012 od 12. studenoga 2012. – Zajednička okružnica ministra pravosuđa, ministra unutarnjih poslova i Kolegija javnih tužitelja o prihvatu žrtava u javnim tužiteljstvima i na sudovima
- Okružnica COL 17/2012 od 12. studenoga 2012. – Zajednička okružnica ministra pravosuđa, ministra unutarnjih poslova i Kolegija javnih tužitelja o obzirnom postupanju s preminulima, obavješćivanju o smrti, uzimaju dopusta zbog smrti i čišćenju mjesta zločina kada su uključena sudska tijela.
- Okružnica COL 18/2012 iz prosinca 2012. – Zajednička okružnica ministra pravosuđa, ministra unutarnjih poslova i Kolegija javnih tužitelja o privremenoj zabrani ulaska u dom u slučaju obiteljskog nasilja
- Kraljevski ukaz od 18. prosinca 2003. o uvjetima za djelomično ili potpuno besplatno sekundarno pravno savjetovanje i pravnu pomoć – na [nizozemskom](#)
- Kraljevski ukaz od 16. svibnja 2004. o suzbijanju trgovanja ljudima i krijumčarenja na [nizozemskom](#)
- Kraljevski ukaz od 13. lipnja 1999. o organizaciji centara za pravnu pomoć Ministarstva pravosuđa – na [nizozemskom](#) i [francuskom](#)
- Kraljevski ukaz od 28. prosinca 1950. o općim pravilima o sudskim troškovima u kaznenim postupcima
- Sporazum o suradnji između države i flamanske zajednice u području skrbi o žrtvama od 7. travnja 1998. – na [nizozemskom](#)
- Protokolni sporazum od 5. lipnja 2009. između države, flamanske zajednice, francuske zajednice, Odbora francuske zajednice i Zajedničkog odbora o skrbi za žrtve – na [nizozemskom](#) i [francuskom](#)
- Protokolni sporazum od 5. lipnja 2009. između države, francuske zajednice i valonske regije o skrbi za žrtve – na [nizozemskom](#) i [francuskom](#)
- Protokolni sporazum od 5. lipnja 2009. između države i zajednice njemačkog govornog područja o skrbi za žrtve – na [nizozemskom](#), [francuskom](#) i [njemačkom](#)

1. Privatni tužitelj u kaznenom postupku

Možete podnijeti tužbu kaznenom sudu u bilo kojoj fazi kaznenog postupka, čak i ako niste prijavili kazneno djelo policiji. Uz uobičajena prava žrtve, statusom privatnog tužitelja u kaznenom postupku dobivate i sljedeća prava:

zatražiti odštetu; biti saslušan na sudu; zatražiti naknadu troškova na kraju postupka izatražiti pomoć usmenog prevoditelja za vrijeme sudskog postupka; ako je vaša tužba dopustiva i utemeljena, imat ćete i niz prava u kaznenom postupku bez potrebe za podnošenjem zahtjeva za priznavanje suda za izvršenje kazne. Ako je javno tužiteljstvo već pokrenulo postupak, možete se prijaviti kao privatni tužitelj u kaznenom postupku putem izjave. To je moguće tijekom cijele istražne faze i za vrijeme sudskog postupka, no ne i u fazi žalbe na odluku suda. U slučaju prekršaja (contravention/overtreding) ili lakšeg kaznenog djela (délit/wanbedrijf), možete podnijeti građansku tužbu istražnom sudu koji onda mora pokrenuti kaznenu istragu. Imajte na umu, da na kraju istrage, sudsko vijeće još uvijek može odlučiti da nema dovoljno dokaza za pokretanje sudskog postupka. Ako želite dobiti naknadu štete, morat ćete dokazati štetu koju ste pretrpjeli. Sud će procijeniti je li vaša tužba dopuštena te će je potom prihvatiti ili odbiti. Kao privatni tužitelj u kaznenom postupku imate pravo iznijeti predmet pred optužnim vijećem žalbenog suda ako je kaznena istraga još uvijek u tijeku godinu dana od pokretanja istrage. Tom mogućnošću dobivate neizravnu kontrolu nad napretkom istrage.

2. Zaštita žrtve trgovanja ljudima Od početka 1990-ih Belgija je ponudila žrtvama trgovanja ljudima status rezidenta. Status žrtve trgovanja ljudima dodjeljuje se sljedećim kategorijama žrtava: žrtvama trgovanja ljudima (tj. trgovanja radi seksualnog iskorištavanja, iskorištavanja radi prošenja, gospodarskog iskorištavanja, uzimanja organa, prisile na počinjenje kaznenih djela); žrtvama krijumčarenja ljudi (tj. pomoć u nezakonitim migracijama radi stjecanja dobiti) u slučaju otegotnih okolnosti. Taj status mogu dobiti žrtve koje su pretrpjele nasilje ili čiji je život u opasnosti. Ako vam je priznat status žrtve trgovanja ljudima, imate pravo na posebna rješenja u vezi s dozvolama boravka i radnim dozvolama, ako: prekinete kontakt s osumnjičenim počiniteljima; prihvatite obveznu pomoć koju nudi ovlašteni centar specijaliziran za pružanje usluga prihvata i pomoći žrtvama trgovanja ljudima; surađujete s pravosudnim tijelima davanjem izjave ili podnošenjem tužbe.

3. Administrativne sankcije Administrativne sankcije određuju lokalna tijela vlasti i one nisu kaznene prirode. Lokalna tijela vlasti imaju ovlasti kažnjavati neke oblike lakših kaznenih djela i štetnih

djelovanja administrativnim sankcijama (novčanim kaznama, zatvaranjem zgrada ili prostorija ili obustavom dozvola ili dopuštenja). Općina može odrediti te kazne za povrede svojih propisa, određene oblike vandalizma itd. Kazneni progon ne ovisi izravno o javnom tužitelju.

■ Posljednji put ažurirano: 03/07/2025

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.